

Uznesenie — priority pre pracovný program Európskej komisie na rok 2016

(2015/C 313/04)

EURÓPSKY VÝBOR REGIÓNOV

— so zreteľom na uznesenie zo 4. júna 2015 týkajúce sa priorít na šieste funkčné obdobie 2015 – 2020; uznesenie z 8. júla 2015 o budúcej inštitucionálnej štruktúre EÚ, a protokol o spolupráci medzi Európskou komisiou a Výborom regiónov, ktorý bol podpísaný 16. februára 2012;

— so zreteľom na zásadu subsidiarity a zásadu proporcionality.

Budúcnosť politiky súdržnosti

1. opakuje pevné presvedčenie, že Európsky fond pre strategické investície (EFSI) dopĺňa politiku súdržnosti, a že silné synergie medzi novým EFSI a operačnými programami Európskeho štrukturálneho a investičného fondu (EŠIF) budú mať kľúčový význam, pokiaľ ide o zabezpečenie súladu medzi investičnými projektmi a regionálnymi a miestnymi stratégiami rozvoja. Odporúča zapojiť miestne a regionálne orgány do procesu výberu projektov, ako aj do prípravy decentralizovaného investičného fóra;

2. žiada Komisiu, aby užšie zapojila miestne a regionálne orgány a VR do úsilia zjednodušiť a urýchliť zavádzanie fondov EŠIF do praxe, najmä na základe prvých záverov skupiny expertov na vysokej úrovni o monitorovaní zjednodušenia pre príjemcov, ktoré budú predstavené v roku 2016;

3. opakuje výzvu adresovanú Komisii, aby predstavila bielu knihu o územnej súdržnosti vychádzajúcu z činnosti luxemburského predsedníctva v súvislosti s analýzou súladu územnej agendy 2020 a stratégie Európa 2020;

4. vyzýva Európsku komisiu, aby podporila vzájomnú výmenu a spoluprácu medzi regiónmi v oblasti lepšieho využívania stratégií inteligentnej špecializácie pri implementácii štrukturálnych fondov s cieľom podporiť rast založený na inováciách;

5. povzbudzuje Komisiu, aby opäť začala diskusiu na tému „Nad rámec HDP“ a o rozvoji alternatívnych alebo doplnujúcich ukazovateľov pre blaho a udržateľný rozvoj;

6. vyzýva Komisiu, aby predstavila bielu knihu o integrovanej mestskej agende EÚ na základe vyhlásenia prijatého v Rige, t. j. prostredníctvom rýchleho uplatňovania posúdeniu vplyvu z hľadiska mesta ako súčasť nových usmernení Komisie o hodnoteniach vplyvu a príprave mestských ukazovateľov s cieľom monitorovať dosiahnutý pokrok;

7. pripomína potrebu uznávania vidieckych oblastí ako centier rozvoja a inovácií, ktoré prispievajú k realizácii stratégie Európa 2020, v rámci vyváženého vzťahu s mestskými uzlami, aby sa dosiahol cieľ územnej súdržnosti ako to stanovuje Lisabonská zmluva;

8. vyzýva Komisiu, aby v budúcich návrhoch týkajúcich sa politiky súdržnosti, dôkladnejšie zohľadnila vplyv regionálnej kultúry a tradícií, ktoré sú neoceniteľné pre ich schopnosť integrovať vidiecke a mestské komunity, a sú základným faktorom pri podpore vidieckych iniciatív;

9. naliehavo vyzýva Komisiu, aby sa zamerala na riešenie rastúcich rozdielov medzi európskymi regiónmi tým, že budú v rámci strednodobého preskúmania viacročného finančného rámca (VFR) na roky 2014 – 2020, ktoré by malo byť ukončené do konca roka 2016 sprístupnené dostatočné viazané a platobné rozpočtové prostriedky na podporu rastu a výskumu v celej Európe;

10. nabáda Komisiu, aby naďalej podporovala cezhraničnú spoluprácu, vykonávanie a rozvoj makroregionálnych stratégií ako integrovaný rámec pre členské štáty a tretie krajiny v rovnakej geografickej oblasti slúžiaci na riešenie spoločných výziev a posilnenie spolupráce s cieľom dosiahnuť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť, a zdôrazňuje, že je dôležité, aby do tohto procesu boli dôraznejšie zapájané aj miestne a regionálne orgány zastúpené vo VR, ako aj hospodárske a sociálne subjekty na územiach zapojených do procesu makroregionálnej stratégie.

11. žiada, aby sa rozšírilo využívanie skutočných vlastných zdrojov EÚ a vyjadruje záujem o účasť na medziinštitucionálnej konferencii v roku 2016 v nadväznosti na výsledky skupiny na vysokej úrovni o vlastných zdrojoch.

Hospodárske riadenie

12. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zverejnila strednodobé preskúmanie stratégie Európa 2020, po ktorom by mali čo najskôr v roku 2016 nasledovať nadväzné kroky, aby sa zabezpečilo, že revidovaná stratégia zahŕňa územný rozmer, čím sa zabezpečí účinná koordinácia príslušných oblastí politik EÚ, vrátane politiky súdržnosti, investičného plánu pre Európu a iných programov EÚ;

13. žiada Komisiu, aby podporila výzvu výboru adresovanú členským štátom aktívne zapojiť miestne a regionálne orgány do európskeho semestra, najmä do plánovania a vykonávania ich národných programov reforiem;

14. naliehavo žiada Komisiu, aby nadviazala na „správu piatich predsedov“ a predstavila všetky opatrenia potrebné na fungovanie odolnejšej hospodárskej a menovej únie (HMÚ) a na to, aby sa zmenila na rámec pre lepšiu koordináciu a štrukturálnu konvergenciu a dokázala plniť ciele stanovené v článku 3 ZEÚ, vrátane fiškálnej kapacity na úrovni HMÚ;

15. domnieva sa, že na všetky členské štáty by sa mala rozšíriť flexibilita pravidiel Paktu stability a rastu týkajúca investícií; a preto vyzýva Komisiu, aby predložila návrhy v tomto smere a tiež zhodnotila vplyv nových pravidiel ESA z roku 2010 na schopnosť miestnych a regionálnych samospráv investovať.

Pracovné miesta, udržateľný rast, dobudovanie vnútorného trhu

16. pripomína Komisii záväzok predložiť návrh revidovanej a posilnenej iniciatívy Small Business Act (SBA) a navrhuje aktívnejšiu úlohu pre miestne a regionálne orgány pri vykonávaní zásad SBA;

17. vyzýva Komisiu, aby dokončila prácu na vytvorení európskeho priestoru pre zručnosti a kvalifikácie, ktorý by dokázal predvídať, aké zručnosti potrebuje trh práce a lepšie ich zosúladiť s dostupnými zručnosťami prostredníctvom vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania s cieľom stimulovať tvorbu pracovných miest a boj proti nezamestnanosti, najmä nezamestnanosti mladých ľudí;

18. pripomína Komisii jej záväzok podporovať strategický rámec EÚ v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, a to posilňovaním úlohy miestnych a regionálnych orgánov a presadzovaním nového riadenia aj prostredníctvom európskeho centrálného riadiaceho výboru zodpovedného za definovanie, koordinovanie a rozvoj v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci.

19. očakáva, že balík o mobilite pracovnej sily sa uverejní čoskoro a očakáva tiež, že bude obsahovať návrh revízie smernice o vysielaní pracovníkov;

20. vyzýva, aby sa dokončil európsky akt bezbariérovosti;

21. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila svoje úsilie o predloženie opatrení zameraných na zosúladenie pracovného a súkromného života tým, že vykoná revíziu smernice z roku 2010 o rodičovskej dovolenke, odstráni patovú situáciu na inštitucionálnej úrovni v súvislosti so smernicou o materskej dovolenke a predloží konkrétnu stratégiu na dosiahnutie rodovej rovnosti v EÚ;

22. žiada, aby sa vykonali ďalšie kroky v oblasti intermodálnej dopravy, a najmä vo forme legislatívneho návrhu o európskom systéme pre práva cestujúcich v intermodálnej doprave;
23. opätovne vyzýva Komisiu, aby vypracovala zelenú knihu o mobilite v geograficky a demograficky znevýhodnených regiónoch;
24. vyzýva Komisiu, aby v rámci revízie smernice o DPH v roku 2016 spresnila podmienky, za ktorých možno vnímať nezdanenie spolupráce obcí podľa verejného práva a mimo rozsahu pôsobnosti legislatívy o verejnom obstarávaní v súlade s legislatívou EÚ;
25. víta zámer Komisie obnoviť spoločný konsolidovaný základ dane z príjmov právnických osôb (CCCTB) v roku 2016 s cieľom zaviesť dlhodobé reformy týkajúce sa prerozdelenie zisku, aby sa v Európe vytvorilo spravodlivejšie prostredie pre dane z príjmov právnických osôb;
26. očakáva, že jednotný digitálny trh vytvorí správne podmienky pre digitálne siete a internetový obchod s cieľom maximalizovať rastový potenciál digitálnej ekonomiky investíciami do vysokej rýchlosti, dôveryhodnej IKT infraštruktúry, podpory elektronickej verejnej správy, verejných služieb a digitálnych zručností a navrhuje, aby sa v EÚ rozvinul systém elektronického bydliska s cieľom zjednodušiť prístup na jednotný digitálny trh pre digitálnych investorov z krajín mimo EÚ;
27. očakáva návrh, ktorý zakáže geografické blokovanie na jednotnom digitálnom trhu;
28. vyzýva Komisiu, aby predložila návrhy na koordinovaný prístup k pravidlám, ktoré sa vzťahujú na hospodárstvo spoločného využívania zdrojov s náležitým ohľadom na rozdiel medzi komerčnými a nekomerčnými činnosťami;
29. vyzýva na preskúmanie smernice o audiovizuálnych mediálnych službách (AVMS) vzhľadom na technologický vývoj a zdôrazňuje, že je potrebné uskutočňovať politiky, ktoré podporujú pluralitu spravodajských médií vo všetkých členských štátoch;
30. očakáva konkrétne opatrenia zo strany Komisie na presadzovanie cieľov uvedených v záveroch Rady z 28. a 29. mája 2015 o Európskom výskumnom priestore a v oblasti vedy 2.0 s podporou VR a miestnych a regionálnych orgánov;
31. očakáva kroky v nadväznosti na zelenú knihu Komisie o možnom rozšírení ochrany zemepisných označení EÚ na nepoľnohospodárske výrobky.

Udržateľný rozvoj

32. vyzýva na plné a ambiciózne vykonávanie 7. environmentálneho akčného plánu 2014 – 2020; následne dôrazne žiada Komisiu, aby v roku 2016 predstavila meškajúce oznámenie o pôde ako zdroji, nový návrh smernice o prístupe k spravodlivosti v environmentálnych otázkach a legislatívny návrh o environmentálnych kontrolách a vykonávaní;
33. opakuje výzvu Európskej komisii, aby do európskej legislatívy začlenila cieľ zabrániť akýmkoľvek čistým stratám biodiverzity a ekosystémových služieb a následne očakáva, že Komisia v roku 2016 predstaví primeranú iniciatívu v rámci stratégie EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020;
34. preto žiada, aby sa v spolupráci a v trvalom kontakte s rôznymi legislatívnymi úrovňami Európskej únie, členských štátov a európskych regiónov čo najskôr schválilo preskúmanie právnych predpisov o sledovateľnosti a označovaní potravín, aby sa spotrebitelia mohli vedome rozhodnúť tieto potraviny konzumovať, o .i. aj v dôsledku uznania výrobných reťazcov, ktoré absolútne vylučujú používanie GMO;

35. zdôrazňuje kľúčovú úlohu budúcich legislatívnych návrhov o obehovom hospodárstve a jednotného celoeurópskeho vykonávania súčasných právnych predpisov, najmä o znižovaní skládkovania recyklovateľného odpadu, a opakuje svoju žiadosť ďalej ambiciózne rozvíjať ciele týkajúce sa odpadov a recyklovania, a poukazuje na veľký potenciál obehového hospodárstva pre inovatívne MSP;

36. žiada, aby bol zapojený do prípravy novej legislatívy v rámci balíka o energetickej únii, najmä do preskúmania smernice o energii z obnoviteľných zdrojov a preskúmania smernice o energetickej hospodárnosti budov a smernice o energetickej účinnosti;

37. očakáva, že Komisia predloží akčný plán s cieľom posilniť úlohu Dohovoru primátorov a starostov v politike týkajúcej sa energetiky a klímy, predĺžiť iniciatívu aj po roku 2020 a podporiť jej celosvetové rozšírenie; vyzýva Európsku komisiu, aby plne integrovala iniciatívu „Mayors Adapt“ do Dohovoru primátorov a starostov, a aby tento dohovor spolu s riešeniami inteligentných miest využila ako nástroj na vykonávanie politických oparení týkajúcich sa energetiky a klímy;

38. povzbudzuje Komisiu, aby pripravila oznámenie o inteligentných mestách, a tak poskytla ďalšiu podporu pre inteligentné riešenia so zreteľom na energetickú účinnosť, mestskú mobilitu a inovácie prostredníctvom úzkej spolupráce s VR pri mapovaní existujúcich iniciatív a ich lepšej koordinácie; v tejto súvislosti vyzýva, aby sa uznala úloha miestnych a regionálnych orgánov aj v ďalších oblastiach, nielen v oblasti energetickej hospodárnosti budov a opätovne vyzýva Komisiu, aby podporovala malú a strednú výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, keďže môže slúžiť aj na zmiernenie energetickej chudoby a zároveň dokáže zabezpečiť bezpečnosť dodávok energie;

39. vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia na podporu modernizácie a inovácie vidieckej ekonomiky, a predstavila regulačné mechanizmy v sektore mlieka a mliečnych výrobkov, ktoré budú predvídať a zmierňovať volatilitu na trhoch s cieľom udržať vo všetkých regiónoch poľnohospodárstvo a zachovať vidiecke komunity;

40. opakovane žiada, aby Európska komisia podporovala znižovanie plytvania potravinami a opätovne predložila návrh týkajúci sa cieľa na zníženie objemu potravinového odpadu do roku 2025 najmenej o 30 %, ktorý by vychádzal z jej stiahnutého návrhu z roku 2014, ktorým sa mení a dopĺňa rámcová smernica o odpade; v tejto súvislosti podporuje výzvu Európskeho parlamentu vyhlásiť rok 2016 za Európsky rok boja proti plytvaniu potravinami;

41. konštatuje, že šesť zo siedmich najrizikovejších faktorov predčasného úmrtia súvisí s tým, ako sa stravujeme, pijeme a pohybujeme, a vyzýva Komisiu, aby preskúmala koordinované kroky na úrovni EÚ s cieľom lepšie riešiť rastúcu úroveň výskytu nadváhy a obezity v Európe;

42. podporuje hlasovanie Európskeho parlamentu v prospech programu pomoci na poskytovanie ovocia, zeleniny, banánov a mlieka vo vzdelávacích zariadeniach a vyzýva Komisiu, aby v roku 2016 predložila konkrétne návrhy.

Stabilita a spolupráca v rámci Európskej únie a mimo nej

43. vyzýva Komisiu, aby vykonávala európsku migračnú agendu v spolupráci s miestnymi a regionálnymi orgánmi, najmä so zreteľom na ich skúsenosti s podmienkami prijímania a mechanizmami premiestňovania a predložila legislatívne návrhy o mechanizme presídľovania a mechanizme trvalého presídlenia s cieľom dosiahnuť spravodlivejšie prerozdelenie osôb, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu v EÚ. Preto očakáva, že sa vykoná posúdenie a prípadná revízia dublinského nariadenia III. Opakuje návrh vytvoriť „migračné a integračné partnerstvá“ medzi mestami a regiónmi v krajinách pôvodu a cieľovými krajinami, a zdôrazňuje úlohu, ktorú môžu zohrávať európske štrukturálne a investičné fondy pri podpore migračných politík a integračných procesov a aktívneho začleňovania osôb v súlade so zásadami EÚ a sociálnou súdržnosťou;

44. podporuje humanitárnu misiu, ktorá sa v súčasnosti realizuje v súlade so spoločnými hodnotami EÚ. Povzbudzuje Komisiu, aby pri realizácii tejto stratégie a pri svojich opatreniach v oblasti migrácie uplatňovala všeobecnejší prístup a zohľadnila otázky týkajúce sa hospodárskej, sociálnej, environmentálnej a bezpečnostnej oblasti, ako aj zvrchovanosti členských štátov. VR by mohol prispieť k tejto práci prostredníctvom podpory výmeny názorov o tejto otázke medzi zástupcami miestnych a regionálnych orgánov s cieľom navrhnúť možné riešenia;

45. vyzýva Komisiu, aby podporovala dialóg na všetkých úrovniach riadenia ako dôležitý prvok procesu rozširovania EÚ a aby sa vo výročných správach o rozširovaní systematicky venovala úrovni decentralizácie a úlohe miestnych a regionálnych orgánov;

46. žiada dôsledné preskúmanie európskej susedskej politiky, ktorá by sa mala zamerať na tri strategické priority: správne demokratické riadenie, udržateľný územný rozvoj a cirkulujúca migrácia a mobilita; žiada najmä, aby sa zintenzívnili iniciatívy na podporu decentralizácie; poukazuje na význam posilnenia inštitúcií miestnych orgánov a dôrazne vyzýva Komisiu, aby pokračovala v nástroji pre miestnu správu (LAF) a rozšírila ho na všetky susedné krajiny;

47. domnieva sa, že je mimoriadne dôležité, aby boli miestne a regionálne orgány zapojené do mnohostranných, ako aj dvojstranných krokov novej ESP, a aby sa poskytli dostatočné prostriedky na podporu reforiem na ich úrovni tak, ako o to žiadali hlavy štátov a vlád na samite v Rige;

48. je presvedčený, že TTIP by mohla byť príležitosťou na stimulovanie rastu a zamestnanosti v EÚ, pričom sa môže poskytnúť vzájomný prístup na trhy pre obchodovanie s tovarmi, službami, investíciami a pre verejné obstarávanie, znížiť byrokracia a môžu sa odstrániť necelkové prekážky obchodu, za predpokladu, že budú plne rešpektované platné právne predpisy členských štátov EÚ, najmä vo vzťahu k sociálnej, environmentálnej a spotrebiteľskej politike a zachová sa demokratická účasť a právomoci miestnych a regionálnych orgánov;

49. domnieva sa, že rovnaké podmienky sa vzťahujú aj na rokovanie o TiSA v ich striktnejšom rozsahu; vyzýva Komisiu, aby zapojila VR do rokovaniach o TiSA, najmä poskytnutím podobného prístupu k rokovacím dokumentom pre VR ako pri dohode o TTIP;

50. zdôrazňuje, že je potrebné stanoviť nové univerzálne ciele udržateľného rozvoja ktoré sa majú dosiahnuť počas nasledujúcich pätnástich rokov, a preto požaduje osobitné zameranie na decentralizovanú spoluprácu pre konkrétne iniciatívy zamerané na miestne a regionálne orgány s cieľom podporiť ich úsilie pri ich realizácii;

51. vyzýva Komisiu, aby riešila svetovú mestskú agendu so zreteľom na konferenciu Habitat III a zapojila miestne a regionálne orgány do prípravy pozície Európskej únie.

Občianstvo a riadenie

52. žiada revíziu a zjednodušenie európskej iniciatívy občanov, aby bola pre občanov prístupnejšia a ľahšie využiteľná;

53. vyzýva Komisiu, aby podnikla ďalšie kroky na podporu medziinštitucionálnej spolupráce pri komunikácii využitím aj pákového efektu prípadných členov VR s cieľom nadviazať spojenie s občanmi a zamerať sa pri činnosti na miestnu úroveň v celej Európskej únii;

54. žiada Komisiu, pokiaľ ide o návrh medziinštitucionálnej dohody o povinnom registri transparentnosti, aby vyňala demokraticky zvolených zástupcov miestnych a regionálnych samospráv a ich združení z povinného registra;

55. víta skutočnosť, že návrh Komisie týkajúci sa medziinštitucionálnej dohody o lepšej právnej regulácii uvádza hodnotenie územného vplyvu ako jeden z nástrojov hodnotení vplyvu a vyzýva Komisiu, aby tento nástroj systematicky využívala pri legislatívnych návrhoch, ktoré by mohli mať územný vplyv; opakuje však požiadavku, aby uvedená dohoda uznala narastajúcu a osobitnú úlohu VR vyplývajúcu z Lisabonskej zmluvy;

56. poveruje predsedu, aby toto uznesenie postúpil Európskej komisii, Európskemu parlamentu, Rade a predsedovi Európskej rady.

V Bruseli 9. júla 2015

Predseda
Európskeho výboru regiónov
Markku MARKKULA